

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/47/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5724200750
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2024:5724200750.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Petrom Majcherom vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B. C., narodený XX.XX.XXXX a D. C., narodený XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, deti matky: E. C., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. G. XX, t.č. bytom H. A. I., J. K. F. G. XX, a otca: A. C. L., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. G. XX, t.č. bytom M. G. X, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného podaný na tunajší súd dňa 13.03.2024 zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 2024 podal otec na tunajší súd návrh na zníženie výživného z určenej sumy na sumu 30% sumy životného minima na každé z detí zvlášť.

Svoj návrh odôvodnil tým, že sa toho času nachádza vo väzbe a nie je zárobkovo činný. Návrh bol doplnený podaním, ktoré bolo na tunajší súd prijaté dňa 24.04.2024, v ktorom uviedol, že sa zmenila jeho životná situácia. Momentálne po prepustení z výkonu väzby, v ktorej bol od 30.11.2023 do 12.03.2024 o čom prikladá fotokópiu. Nakoľko bol vo výkone väzby bez finančného príjmu začali sa mu kopíť aj dlžoby. Po prepustení žije u svojej mamy, ktorá ho dočasne prichýlila, nakoľko sa nemal kam vrátiť. Pracuje na dohodu a jeho finančný príjem mu neumožňuje plniť si svoje platobné povinnosti vo všetkých smeroch. Vo výkone väzby mu aj narástli dlhy, nakoľko si neplnil svoju vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom. Momentálne je voči nemu začaté aj exekučné konanie, ktoré sa snaží v rámci jeho možností riešiť. Preto chce požiadať o zníženie výživného primerane k jeho možnostiam, lebo momentálne nie je schopný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť tak, ako to bolo stanovené okresným súdom. Jeho predstava a momentálna situácia mu umožňuje plniť svoju vyživovaciu povinnosť z aktuálnych 350 eur na 60 eur mesačne, kým sa jeho situácia nezmení, lebo nechce, aby mu narastali dlhy a dostal sa do začarovaného kruhu, z ktorého sa už nebude schopný vymotať.

2. Matka sa k návrhu písomne nevyjadrila.

3. Na pojednávaní konanom dňa 13.06.2024 bola prítomná matka, otec a kolízny opatrovník.

4. Súd vykonal dokazovanie:

- vylúchom matky, otca a kolízneho opatrovníka,
- rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 9P/96/2023-56 zo dňa 31.07.2023, právoplatný a vykonateľný dňa 05.09.2023 č. I. 5,

- pracovnou zmluvou otca č. I. 23,
- potvrdením o prepustení z výkonu väzby č. I. 25,
- upovedomením o začatí exekúcie č. I. 31,
- potvrdením zamestnávateľa otca o príjme č. I. 45 – 46,
- obsahom spisového materiálu 9P/96/2023,
- potvrdením o výške príjmu matky od zamestnávateľa (krátkou cestou doložené k nahliadnutiu zákonnému sudcovi, ktorý vyhotovil fotokópiu),

a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 9P/96/2023-56 zo dňa 31.07.2023, právoplatný a vykonateľný dňa 05.09.2023 bola schválená rodičovská dohoda o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvoze, ktorou sa otec zaviazal prispievať na maloletého A. výživným vo výške 200 eur mesačne a na maloletého D. výživným vo výške 150 eur mesačne, splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

6. Otec nie je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody ani vo väzbe, pracuje u zamestnávateľa C. E., ulica N. O. P. XXXX/X, F. od 14.03.2024 na polovičný pracovný úväzok. Jeho čistý príjem za mesiac 03/2024 bol vo výške 207,84 eur. Otec u zamestnávateľa v roku 2022 až do apríla 2023 dlhodobo práceneschopný. Aktuálna pracovná zmluva je uzavretá na dobu neurčitú. Otec bol dňa 12.03.2024 prepustený z väzby na slobodu. Súdny exekútor F. O. C. upovedomil otca o začatí exekúcie výživného na maloleté deti. Zameškané výživné za obdobie od 05.09.2023 do 31.01.2024 spolu vo výške 1.400 eur, bežného výživného na maloletého A. vo výške 200 eur mesačne od februára 2024 naďalej a bežného výživného na maloletého D. vo výške 150 eur mesačne od februára 2024 naďalej. Otec uviedol, že na podanom návrhu trvá. V zásade jeho problém je s ohľadom financií. Síce už nie je vo výkone trestu, ale to už popisoval aj v doplnení návrhu, ktorý bol doručený súdu 24.04.2024.

7. Matka pracuje v UNM od 01.05.2024 do 30.04.2025, kde jej čistý mesačný príjem za 05/2024 bol vo výške 1.177,39 eur.

Uviedla, že nesúhlasí s podaným návrhom najmä teda z dôvodu, že vie, že otec aktuálne vie zarábať rovnaké peniaze tak, ako tomu bolo, keď sa schvaľovala ich rodičovská dohoda pri poslednom rozhodnutí. Maloletý D. navštevuje materskú školu, maloletý A. končí teraz 5.-ty ročník základnej školy. Pokiaľ sa týka výdavkov a k zmene pomerov maloletých detí, k nijakým zásadným nedošlo. Otec de facto zaplatil iba výživné tak, ako bolo určené len jedenkrát.

8. Kolízny opatrovník uviedol, že sa stotožňuje s predbežným názorom zákonného sudcu s tým, že z ich pohľadu zníženie výživného určite nie je v záujme maloletých detí. Z ich pohľadu je im trochu smutno z prístupu otca, ktorý vôbec žiada znížiť výživné. Starostlivosť matky o maloleté deti je v podstate na jej pleciach. Aj pokiaľ sa týka stretávania, matka sama musí nejako iniciovať a doviest' deti k otcovi. Chýba im trochu zo strany otca iniciatíva z jeho strany na stretávanie sa s vlastnými deťmi.

9. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

10. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoji životných nákladov.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

17. Súd zisťoval zmenu pomerov od právoplatnosti posledného rozhodnutia o výživnom, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 9P/96/2023-56 zo dňa 31.07.2023, právoplatný a vykonateľný dňa 05.09.2023. Bola schválená rodičovská dohoda ohľadom výšky výživného na obe maloleté deti s tým, že matka v tom čase pracovala u zamestnávateľa Q., R., M., M. so sídlom S. S., T. G. XXX, kde čistý priemerný mesačný príjem po vo výške 760,81 eur. Otec pracoval u rovnakého zamestnávateľa a pracuje v súčasnosti za apríl 2023 bol jeho čistý príjem vo výške 229,69 eur. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 26.07.2023 súd zistil, že otec uviedol, že okrem pravidelného príjmu si príležitostne privyrába na rôznych „fuškách“, pričom jeho mesačný príjem je minimálne 1.000 – 1.300 eur. Maloletý A. navštevoval základnú školu a maloletý D. materskú školu.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd jednoznačne dospel k záveru, že úprava vyživovacej povinnosti otca, smerujúca k zníženiu výživného na deti nie je opodstatnená. Od právoplatnosti posledného rozhodnutia o výživnom prešlo len 9 mesiacov. Zisťovaním zmeny pomerov na strane rodičov a maloletých detí dospel k záveru, že pomery na strane matky sa výraznejším spôsobom nezmenili, pokiaľ sa jej zvýšil príjem, tento sa zvýšil, zmenou zamestnania. Pomery maloletých detí sa nezmenili vôbec, nakoľko ubehlo príliš krátke časové obdobie od posledného rozhodovania, pričom sama matka uviedla, že sa výdavky nezmenili. Pomery otca sa výraznejším spôsobom zmenili dočasne tým, že od 30.11.2023 do 12.03.2024 bol vo výkone väzby. Od 14.03.2024, teda 1 deň po podaní návrhu sa opätovne zamestnal ju rovnakého zamestnávateľa, u ktorého pracoval aj v minulosti na polovičný pracovný úväzok. Podaný návrh, ktorý bol následne doplnený otcom bol odôvodnený v zásade práve tou skutočnosťou, že otec sa nachádza vo väzbe a nemôže dosahovať žiaden príjem, prípadne z dôvodu jeho väzby sa ocitol v horšej finančnej situácii. Skutočnosť, že otec bol vo väzbe sama osebe nemôže znamenať zníženie výživného na maloleté deti, keďže podozrenie zo spáchania trestného činu sa nemôže vykladať na úkor maloletých detí, a teda zníženie, respektíve strata príjmu otca za toto obdobie nemôže znamenať zníženie výživného na maloleté deti. Je potrebné zohľadniť aj tú skutočnosť, že otec začal opätovne pracovať 1 deň po prijatí jeho návrhu na zníženie výživného. Pokiaľ otec už v čase posledného rozhodovania o výživnom pracoval u rovnakého zamestnávateľa, pričom jeho dokladovaný príjem je v spise bol vo výške 229,69 eur, teda porovnateľne ako v súčasnosti, súd nemôže vyvodiť záver, že by u otca došlo k zásadnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného na maloleté deti. Je vysoko pravdepodobné, že tak, ako v predchádzajúcom konaní, kedy otec uviesť uviedol, že si vie mimo výplatnej pásky zabezpečiť príjem od 1.000 do 1.300 eur mesačne, je tak tomu aj v súčasnosti. Súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec sa výraznejším spôsobom nepodieľa okrem vyživovacej povinnosti v starostlivosti o maloleté deti, ako uviedol aj kolízny opatrovník matka musí sama iniciovať stretnutie otca s maloletými deťmi. Je potrebné poznamenať, že otec si výživné, s ktorým sám súhlasil uhradil matke v podstate len jedenkrát, a to aj v čase, keď pracoval a dosahoval dostatočný príjem.

19. Zhodnotením vyššie uvedených skutočností súd návrh otca zamietol, keďže porovnaním pomerov nezistil takú závažnú zmenu, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného. Okrem toho, že sa výraznejšie nezmenili žiadne pomery na strane účastníkov, otec sa sám svojím nezodpovedným konaním priviedol do výkonu väzby a prípadných následkov z nej vyplývajúcich. Zníženie príjmu povinného rodiča vyplývajúce z jeho podozrenia zo spáchania úmyselného trestného činu, nie je možné vykladať na ťarchu maloletých detí, voči ktorému má daná osoba vyživovaciu povinnosť, práve naopak, je potrebné uprednostniť právo maloletých detí na výživu. Zníženie výživného by bolo v rozpore s ustanoveniami Zákona o rodine, záujmom maloletých detí.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich CMP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).